

Remissmall och patientstråldoser oral radiologi - Specialisttandvårdskliniken

INLEDNING

Syftet med detta dokument är att vägleda remittenter att skriva tydliga remisser med erforderlig information till oral radiologi, Specialisttandvårdskliniken vid Västmanlands sjukhus Västerås.

Målet är att remisser med radiologiska frågeställningar ska ha god utformning och innehåll så att processandet av remissen på oral radiologi sker på ett optimalt sätt.

En adekvat remiss påskyndar hanteringen så att remittenten får ett tydligt svar snabbare och att patienten därmed får hjälp utan onödig fördröjning.

CHECKLISTA

En röntgenremiss behöver innehålla (använd gärna fetstilta rubrikerna i din remiss):

Frågeställning – vad önskar du veta?

Specificera din frågeställning så tydligt som möjligt om det du önskar få information om. Utifrån frågeställningen kan vi avgöra vilken undersökningsmetod som är lämpligast för att besvara frågeställningen.

Relevant anamnestisk information:

Allmän anamnes:

- Sjukdomar och relevanta behandlingar: Sjukdomar och behandlingar som kan påverka ben är av särskilt intresse, exempelvis strålbehandling (ange bestrålad kroppsdel och när behandlingen gjordes). Vid tveksamhet – ange samtliga sjukdomar.
- Medicinering: Särskilt läkemedel som kan påverka ben och/eller ges i behandling av tillstånd som frågeställningen handlar om, exempelvis bisfosfonater, cytostatika, antibiotika på grund av långvarig infektion i käke. Vid tveksamhet – ange samtliga mediciner.
- Andra relevanta faktorer: Tandvårdsrädsla, tolkbehov (ange språk), rullstolsburen, potentiella psykologiska hinder exempelvis panikångest, svårigheter att gapa/sitta still/kooperera etc.
- Om inga fynd ses om allmänna hälsan: skriv "inga kända sjukdomar eller läkemedel"

Odontologisk anamnes relevant för frågeställningen:

- Relevant historik: Exempelvis "patienten har genomgått sinuslyft på vänster sida för 10 år sedan".
- Symtom: Beskriv utförligt.
- Tidsaspekt för och duration på symtom: Hur länge har patienten haft besvären? Hur har besvären ändrats över tid?
- Karaktär på symtom: Beskriv hur besvären är i form och beteende.

Remissmall och patientstråldoser oral radiologi - Specialisttandvårdskliniken

- Utförd behandling i anslutning till frågeställningen: Detta gäller både lokalt (exempelvis extraktioner, rotrensning, komplikationer) och större behandlingar i området (exempelvis strålbehandlad i huvud- och halsområdet). Ange gärna tidsangivelser och resultat för behandlingarna. Om biopsi har tagits ange PAD-svar.
 - **Tidigare relevanta bilder/radiologiskt underlag:**
Bifoga aktuella bilder i digitalt format (skiva eller USB), gärna även tidigare bilder på område av intresse vid t.ex. förändringar. Kontrollera att korrekt exponeringsdatum anges för varje bild.
 - **Relevant klinisk information:**
 - Tandnummer/anatomiskt område: Ange så specifikt som möjligt.
 - Kliniska fynd: Vad visar din kliniska undersökning? Exempelvis apikal-/kron-/perkussionsömhet, svullnad, fickstatus, färgavvikelse i tand/slemhinna, sårbildning, varflöde, mobilitet.
 - Sensibilitetstest på aktuell tand och angränsande tänder i området: *Viktig detalj!* Ange i remiss om det inte har gått att genomföra eller om svar var tvetydigt.
 - Foton: Komplettera gärna med kliniska bilder om du bedömer det som relevant.
 - **Diagnosförslag:** Om du har en uppfattning utifrån din samlade bild av fallet.
 - **Tentativ terapiplan:** Vilken behandling har du planerat preliminärt? Om du överväger olika alternativ – beskriv dessa kort. Tidsplan för din behandling?
 - **Betalningsmodell**
 - **Säkerställ att patienten gett samtycke till remissen samt till att Specialisttandvårdskliniken får öppna dennes journaler, ange det i remissen**
 - **Om konsultationsremiss för vuxen patient: Informera patienten om kostnad**
- Att tänka på:**
- **Är det akut?** Exempelvis stark smärta, trauma, misstanke om malignitet – **ta direktkontakt med på oral radiologi (käkkirurgi) för konsultation.**
 - **Är frågeställningen tydligt formulerad i remissen och för patienten?**
 - **Är oral radiologi första instans att remittera patienten till?**
Bör du konsultera eller remittera patienten till en annan specialistklinik först som i sin tur behöver bedöma om patienten behöver en radiologisk remiss?

Remissmall och patientstråldoser oral radiologi - Specialisttandvårdskliniken

- **Hänvisa inte till daganteckningar/journal:** Försök att utforma remissen enligt mallen så att relevant information kommer med. Detta gäller även efter telefonkontakt med oral radiologi.
- **Tandläkare** skall stå som ansvarig behandlare och ha signerat remissen.
- **Uppdatera kontaktuppgifter:** Till patient/målsman/god man (adress, telefonnummer) och till dig som remittent om vi skulle behöva komma i kontakt med dig (klinikuppgifter, telefonnummer).
- **Språklig finjustering:** Använd gärna befintliga rubriker och försök att ha kort men innehållsrik remisstext. Undvik förkortningar i remissen utöver de mest etablerade, exempelvis cm/mm.

KONSULTATIONSREMISSER

Avser specifik frågeställning om fynd på befintlig bild/bilder och utformas på samma sätt som en vanlig remiss. Skriv "konsultationsremiss" längst upp i remisstexten.

PATIENTSTRÅLDOSER

Med hjälp av informationen i remissen kan vi avgöra om en röntgenundersökning är berättigad, välja röntgenmetod samt optimera undersökningen för att besvara din frågeställning enligt *ALADA*-principen (*as Low As Diagnostically Acceptable*). Röntgenmetod och optimering blir avgörande för stråldosen till patienten.

På Specialisttandvårdskliniken är all röntgenutrustning direktdigital. En översikt över vanligaste patientstråldoserna för undersökningarna ses i nedanstående tabell.

Strålkälla	Ungefärlig stråldos	Motsvarande naturlig bakgrundsstrålning
Intraoral bild	<1,5 µSv	10 timmar
Kefalogram (tex profilbild)	<6 µSv	2 dagar
Panoramabild	<15 µSv	5 dagar
CBCT	60-90 µSv	1 månad